

Retningslinjer for tilsyn med privatinstitutioner, 2026

Retningslinjerne er gældende fra 1. april 2026

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at føre tilsyn med dagtilbuddene, og skal fastsætte og offentliggøre rammerne for tilsynet.

Overordnet formål

Kommunerne skal føre tilsyn med:

- Indholdet af dagtilbuddene, herunder med det pædagogiske indhold.
- Den måde hvorpå opgaverne udføres
- At kommunalbestyrelsens rammer, herunder prioriterede indsatser, efterleves.
- At dagtilbuddene lever op til gældende lovgivning, herunder at dagtilbuddene lever op til dagtilbudslovens formålsbestemmelse, at der udarbejdes pædagogiske læreplaner, og at der gennemføres sprogvurderinger.
- At det kommunale tilskud går til lovlige formål,
- At Horsens Kommunes godkendelseskriterier fortsat opfyldes.

Politisk tilsyn

Byrådet skal sikre, at udviklingen på dagtilbudsområdet drøftes mindst hvert andet år med udgangspunkt i, hvordan kommunens rammer for dagtilbud og eventuelle prioriterede indsatser for området, bidrager til, at dagtilbuddene kan opfylde de krav, der følger af dagtilbudsloven.

Den politiske drøftelse sker hvert andet år i lige år i forbindelse med, at Børne- og Dagtilbudsudvalget blive orienteret om nøgletal og status på de gennemførte pædagogiske tilsyn i privatinstitutionerne (både anmeldte og uanmeldte).

Nøgletal og status på de pædagogiske tilsyn indeholder oplysninger om fx:

- Resultater af pædagogisk tilsyn (Ingen anmærkninger, skærpet tilsyn, skærpet tilsyn med handleplan)
- Sprogvurderinger af 3-årige
- Børnenes deltagelsesmuligheder
- Personalets uddannelsesniveau

Pædagogisk tilsyn

Formålet med det pædagogiske tilsyn er at sikre, at privatinstitutionerne har den fornødne kvalitet og efterlever gældende lovkrav. Tilsynet skal samtidig understøtte udviklingen af god pædagogiske praksis og høj kvalitet i privatinstitutionerne.

Anmeldte tilsynsbesøg

Der afholdes ét anmeldt tilsynsbesøg i hver privatinstitution – herunder i hver enhed – hvert andet år.

Det anmeldte tilsynsbesøg planlægges og afholdes som følger:

- Privatinstitutionens ledelse kontaktes senest 6 uger før tilsynsbesøget med henblik på fastsættelse af dato og tidspunkt for tilsynsbesøget.
- Institutionen informeres endvidere om.
 - Hvem der forventes at deltage. Som minimum deltager privatinstitutionens leder og én repræsentant for medarbejderne.
 - Hvilke data tilsynet skal modtage inden tilsynsbesøget, og hvornår.
- Senest tre uger inden tilsynsbesøget, fremsender privatinstitutionen en liste til tilsynet, over deltagere i tilsynsbesøget.

Data inden tilsynsbesøget

Tilsynet afholdes med inddragelse af både kvalitative og kvantitative data som vurderes relevant i forhold til at vurdere privatinstitutionens kvalitet samt efterlevelse af lovkrav samt understøttelsen af den pædagogiske praksis og kvaliteten i privatinstitutionen.

Data kan bl.a. bestå af:

- Skriftlig dokumentation fra tidligere tilsynsbesøg
- Resultater fra sprogvurderingerne i privatinstitutionen
- Forældreperspektiver i privatinstitutionen
- Børneperspektiver i privatinstitutionen
- Privatinstitutionens pædagogiske læreplan og evaluering af læreplanen

Data som skal fremsendes til tilsynet inden tilsynsbesøget, skal fremsendes senest 3 uger inden tilsynsbesøget.

Derudover består data af observationer af pædagogisk praksis mv. i privatinstitutionen.

Selve tilsynsbesøget

Tilsynsbesøget består af observationer af pædagogisk praksis, herunder med de fysiske rammer som understøtter læringsmiljøerne.

Derudover består tilsynsbesøget af en dialog mellem Tilsynet og ledelsen og repræsentanter for medarbejderne. Formålet med dialogen er at Tilsynet igennem dialogen får deres perspektiver på og vurderingen af kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer og de eventuelle særlige forhold i privatinstitutionen, som lederen og personalet mener, at der også bør være fokus på.

Repræsentanter for forældrene og/eller for ejeren af privatinstitutionen kan deltage i det omfang det vurderes at være relevant.

Observationer i privatinstitutionen

Observationer af pædagogisk praksis i privatinstitutioner sker ud fra Horsens Kommunes tilsynsskema for daginstitutioner. Observationerne tager udgangspunkt

i den pædagogiske læreplan og formålsbestemmelsen i dagtilbudsloven, og har fokus på fire hovedtemaer: relationer, fællesskaber, hverdagsrutiner og fysisk læringsmiljø. Lederen af privatinstitutionen har derudover mulighed for at ønske fokus på et selvvalgt tema.

Observationerne foretages af Tilsynet, som består af to konsulenter fra Horsens Kommune, Tværgående Enhed for Læring.

Efter tilsynet

Opfølgende samtale

Efter tilsynet indgår Tilsynet i dialog med lederen af privatinstitutionen om Tilsynets vurdering af den pædagogiske kvalitet. Samtalen foretages på baggrund af den pædagogiske læreplan, baggrundsdata og andet baggrundsmateriale samt Tilsynets observationer og vurdering af den pædagogiske kvalitet.

Formålet med dialogen er, at få lederens perspektiver og nuancer på den pædagogiske praksis i privatinstitutionen.

Udarbejdelse af tilsynsrapport – en for hver enhed i privatinstitutionen

Efter dialogen med lederen om Tilsynets vurdering af den pædagogiske kvalitet m.v., udarbejdes en kort skriftlig dokumentation af vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i privatinstitutionen, og – som led heri – en tilsynsrapport. Tilsynsrapporten skal overordnet vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer, og giver konkrete anvisninger på eventuelt opfølgende tiltag, hvis det vurderes relevant.

Tilsynsrapporten skal efterfølgende fremlægges til orientering i forældrebestyrelsen, og offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Uanmeldte tilsynsbesøg

Der gennemføres som minimum uanmeldte tilsynsbesøg i 10% tilfældigt udvalgte privatinstitutionerne i Horsens Kommune - svarende til to på nuværende tidspunkt - over en 2-årig periode.

Derudover udføres uanmeldte tilsynsbesøg i privatinstitutioner løbende både på baggrund af episoder og henvendelser fra forældre, ansatte eller samarbejdspartnere, aktuelle data, på anmodning fra privatinstitutionens leder eller lignende.

Uanmeldte tilsynsbesøg kan derudover ske som led i et skærpet tilsyn.

I uanmeldte tilsynsbesøgene indgår data, observationer og dialog som ved anmeldte tilsyn.

Hvis der foretages et uanmeldt tilsyn, skal tilsynet give en orientering om baggrunden straks ved ankomsten til privatinstitutionen.

Tilsynets reaktionsmuligheder

Tilsynet har – både efter anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg og når der i øvrigt er bekymring og alvorlig bekymring for de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold – følgende reaktionsmuligheder:

Skærpet tilsyn

Skærpet tilsyn iværksættes, når der er bekymring for de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i privatinstitutionen.

Skærpet tilsyn består af hyppigere tilsynsbesøg i en periode, indtil det vurderes, at der ikke længere er behov for skærpet tilsyn. I tilsynsbesøgene indgår observationer og dialog som ved anmeldte tilsyn. Tilsynsbesøgene kan ske både som anmeldte og uanmeldte besøg.

I forbindelse med det skærpede tilsyn skal Tilsynet indgå i en dialog med ejeren af privatinstitutionen med henblik på at betone dennes ansvar for kvaliteten af dagtilbuddet, herunder for at der bliver rettet op på de forhold, som har givet anledning til det skærpede tilsyn.

Skærpet tilsyn og udarbejdelse af en handleplan

Ved alvorlig bekymring om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold, skal der – ud over iværksættelse af et skærpet tilsyn – udarbejdes en handleplan. Det skærpede tilsyn og udarbejdelse af handleplan skal ske i umiddelbar forlængelse af, at de alvorligt bekymrende forhold er konstateret.

Handleplanen skal udarbejdes i dialog med ejeren af privatinstitutionen og den daglige leder, og skal beskrive hvordan der skal arbejdes med at styrke kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i privatinstitutionen, og hvordan der skal følges op herpå.

Ejeren af privatinstitutionen skal sørge for, at forældrebestyrelsen/forældrerepræsentanterne hurtigst muligt får en orientering om handleplanen og for at de får mulighed for at komme med bemærkninger.

Administrativ opfølgning

Ved behov for opfølgende tiltag vedrørende forhold som ikke giver anledning til et skærpet tilsyn, f.eks. manglende pligtmæssig offentliggørelse på privatinstitutionens hjemmeside, følges der op administrativt, indtil forholdene er bragt i orden.

Uvildighed i tilsynet

Uvildighed i tilsynet med privatinstitutionerne sikres ved, at tilsynet udøves af konsulenter fra Horsens Kommune, Tværgående Enhed for Læring, som er upartiske og kan forholde sig neutralt til de privatinstitutioner de besøger.

I Horsens Kommune sikres uvildighed derudover ved:

- **Brug af både kvantitative og kvalitative data**

Tilsynet er baseret på både kvantitative og kvalitative data, så der inddrages forskellige perspektiver på indholdet og kvaliteten i privatinstitutionen.

- **Et tydeligt grundlag**

Tilsynet føres på baggrund af en systematisk og ensartet tilsynsmetode i form af en tydelig beskrivelse af de forskellige elementer i tilsynsbesøget,

herunder Tilsynets og privatinstitutionen roller samt et enkelt og tydeligt observationsskema med klare vurderingskriterier. Det skal være med til at sikre, at Tilsynet vurderer kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i de enkelte dagtilbud på en ensartet og en på forhånd defineret og besluttet måde.

Tilsyn med legepladser, bygninger, brand, sundhed og hygiejne

Der føres tilsyn med, at der foretages et årligt legepladstilsyn udført af en certificeret legepladsinspektør. Dette ved, at privatinstitutionerne fremsender dokumentation herfor i forbindelse med det pædagogiske tilsyn.

I forbindelse med tilsynet fremsender privatinstitutionerne ligeledes seneste køkkenkontrolrapport fra fødevaremyndighederne.

I forhold til tilsyn med bygnings- og brandforhold samt sundhed og hygiejne, fører Horsens Kommune alene særskilt tilsyn hermed i det omfang, der er forhold, som giver anledning til det.